

ט' תמוז, תשע"ב, 29.6.2012

גיליון מס' 315

פרשת חוקת

**וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן יֵעַן לֹא-הָאֱמֹנֶתֶם בִּי, לְהַקְדִּישׁוּנִי לְעֵינַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקֶּהֱל הַזֶּה... (במדבר כ' יב')**

מאת נורית ויאיר אורבך, קיבוץ מירב

אינספור דעות ופרשנויות ניתנו על פרשת מי מריבה, החל בשאלה מה היתה מהותו של החטא, ועד הדיון על חומריו של העונש. רבי שמואל דוד לוצאטו (שד"ל) אמר: "משה רבינו חָטָא חָטָא אחד והמפרשים העמיסו עליו שלושה עשר חטאים ויותר, כי כל אחד מהם בדה מלבו עוון חדש... אשר על כן נמנעתי מהעמק החקירה בדבר זה מיראה שמא יצא לי פירוש חדש ונמצאתי גם אני מוסיף עוון חדש על משה רבינו." ומכיוון שאין ברצוננו להוסיף על משה רבנו עוד חטא, נתייחס יותר לשותף הפעיל/סביל בפרשה – הלוא הוא אהרון. וכך מופיע בפסוקים:

וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה... קח אֶת-הַמָּטָה וְהַקֶּהֱל... אֶתְּהָ וְאֶהֲרֹן אַחִיךָ וְדַבַּרְתֶּם... וַיִּקְהְלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן... וַיֹּאמֶר
לָהֶם... נוֹצִיא לָכֶם מַיִם. וַיֵּרָם מֹשֶׁה... וַיָּךְ..."

מן הפסוקים עולה כי תחילה ציווה הקב"ה את משה ורק בהמשך דבריו מצורף גם אהרון להוראות. בביצוע הציווי מופיעים תחילה שניהם (בפעולות הקשורות להקהלה ולדיבור) ואז משה לבדו מבצע את הפעולה בדרך המוכרת לו מהעבר (שמות יז' ו' - "...והכית בצור ויצאו ממנו מים") ולא כפי שצוה.

הזוגיות של משה ואהרון מתחילה כבר בספר שמות עת משה מנסה לוותר על "הצעת העבודה" להנהיג את העם בטענה "לא איש דברים אנכי... כי כבד פה וכבד לשון אנכי". הקב"ה מציע לו "הטבת תנאים בעבודה" ומצורף לו שותף שמקבל אחריות על נושא הדיבור. כפי שניתן לראות בשמות ז', ב': "אתה תדבר את כל אשר אצווך ואהרון אחיך ידבר אל פרעה..." בהנהגה זוגית יש אחריות ומחויבות משותפת של שני השותפים לחזק ולהשלים יכולות וחסרונות של כל אחד מבני הזוג.

בפרשת מי מריבה משה קיבל את הציווי הנוגע לדיבור. מתוך הכרת חולשותיו ויתרון שותפו בנושא זה, מתבקש היה שיתוף פעולה בהוצאה לפועל של הציווי הנוגע לדיבור. מחד, משה לא ביקש את עזרתו של אהרון בעניין ומאידך, אהרון לא לקח את האחריות על הדיבור על אף שנאמר במפורש "ודברתם" – לשון רבים, כלומר הציווי היה גם לאהרון והתייחס לשיתוף פעולה המתבקש.

כאן לפי הבנתנו היה חטאו של אהרון. בעבודת צוות, ובעיקר בצוות מנהיג שמוביל תהליכים ו/או אנשים, יש לקחת אחריות אחד על השני. הקב"ה מעניש גם את אהרון בניגוד למסר "להצלחה אבות רבים, הכשלון יתום" – העונש מלמד אותנו כי בהנהגה אמיתית גם לכישלון אבות רבים – כיוון שהאחד מושפע ומשפיע על האחר. "יען לא האמנתם בי להקדישני..." – במשמעות של לא האמנתם בזוגיות שיצרתי עבורכם כדי שתוכלו לעמוד כצוות מול הקהל ולקדש את שמי בעולם.

עוד קודם לכן בפרשת בהעלותך מבקש משה לא לעמוד לבדו מול המשימה: "לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני" (במדבר יא', יד). הקב"ה נענה לבקשתו ומאפשר לו לבנות לו צוות היגוי המונה 70 זקנים שמצטרפים אליו ואל שותפו הבכיר אהרון. מכאן אנו למדים על חשיבותו של צוות הנהגה במימוש כלל היכולות הקיימות על מנת להנהיג בצורה מיטבית.

צוות הנהגה הקדום ביותר הוא הצוות ההורי המנהיג את הבית והמשפחה – מוביל תהליכים, שינויים, מעצב אישיות, מקבל החלטות ועוד. במהלך כל השנה אנו מקיפים עצמנו בצוות שתומך בנו ומסייע לנו בהנהגת ילדינו "כי לא נוכל לבדנו לשאת את כל הילדים האלו..." אולם האחריות היא בראש ובראשונה עלינו ההורים.

עם בוא החופש הגדול המנהיגות ההורית מקבלת משנה תוקף וכדי שלא נגיע לידי "חטא" עלינו להיות קשובים לעצמנו ולשותפינו לדרך ההנהגה, על מנת שנוכל לממש את היכולות הקיימות בנו כהורים ומחנכים ולחזק אלה את אלה. רק כך נוכל לעמוד במשימה החשובה – הנהגה משמעותית לילדינו!

קיץ נעים וחופשה משמעותית לילדים!

יאיר ונורית אורבך גרים בקיבוץ מירב ומונהיגים 5 ילדים.

יאיר מנהלן בבי"ס שק"ד.

נורית מרכזת תוכנית אם לאם בקהילה בעמק המעיינות.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בעורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בעורת הנושא. תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il